

ביאור בדרך אפשר

1 בתחילת פרשת חוקת, בפסוקים הנקראים בשבת 'פרה' בחורש אדר, נאמר:

2 **וַיְדַבֵּר הַנְּוִי אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר, זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה**

3 **אֲשֶׁר צִוָּה הַנְּוִי גֹ' וַיִּקְחוּ אֵלָיךְ פָּרָה אֲדוּמָה תְּמִימָה גֹ'.**¹

4 **וַיְדוּעַ הַדִּיּוּק בְּזֶה** השאלה

5 בפסוקים אלה המתעוררת מדיוק

6 בלשון הכתוב **בְּדְרוּשֵׁי** מאמרי

7 החסידות של **רְבוּתֵינוּ נְשִׂיאֵינוּ**

8 אדמו"רי חב"ד (**בְּלִקוּטֵי**

9 **תּוֹרָה**)², ספר מאמרי חסידות של

10 האדמו"ר הזקן על פרשיות התורה

11 בחומשים ויקרא-במדבר-דברים ושיר

12 השירים ו**בְּדְרוּשֵׁים** מאמרי

13 החסידות **שְׁלֹאֲחֵרֵי-זֶה**, של

14 רבותינו נשיאנו בדורות הבאים **עַד**

15 **לְדַבּוֹר הַמִּתְחִיל** זֶה מאמר

16 הפותח בפסוק זה **דְּשִׁבְתָּ פְּרֹשֶׁת**

17 **פָּרָה תְּרַע"ח**⁴, מאמר של הרבי

18 הרשב"ב על פסוק זה שנאמר בשנת

19 תרע"ח **וְגַם בְּדְרוּשֵׁי** מאמר

20 החסידות של **כ"ק מו"ח**

21 **אֲדַמּוּ"ר נְשִׂיא דוֹרְנוּ** הרבי

22 (**הר"י צ**), **דְּצָרִיף לְהַבִּין** מהו

23 **עֲנִין** התוכן הפנימי של אוכור ב'

24 **פְּעָמִים הַנְּוִי** בפסוק, **הֲלֹא אוֹמֵר**

25 הפסוק **תְּחִילָה וַיְדַבֵּר הַנְּוִי אֶל**

26 **מֹשֶׁה, מֵהוּ עוֹד מְדוּעַ נֹאמַר פֶּעַם**

27 **נוֹסַפְתָּ אֲשֶׁר צִוָּה הַנְּוִי גֹ'?**

28 **גַּם צָרִיף לְהַבִּין מְדוּעַ הִיא**

29 הפרה האדומה נעשית **מִחוּץ**

30 **לְמַחְנֶה**⁵ **דְּוָקָא**, בשונה מכל

31 הקרבנות הנעשים במשכן ובמקדש

32 **וּמְדוּעַ מִצֻּוֹתָהּ** של פרה אדומה

33 **בְּסִגְן דְּוָקָא** מלאכת הפרה האדומה

34 נעשתה על ידי סגן הכהן הגדול כשם

35 שבפרה הראשונה נאמר "ונתתם אותה

36 אל אלעזר הכהן" שהיה אז הסגן של

37 אהרן הכהן, וכפי שמובא בפירוש

38 רש"י על הפסוק: "אלעזר – מצוה

39 בסגן", ויש להבין מהו התוכן הפנימי

40 של הדבר?.

ביאור בדרך אפשר

43 **כְּכֹתוּב "וַיְדַבֵּר... זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה", דְּמִשְׁמַע שְׁזוּהִי חֻקָּה שֶׁל כָּל**

44 **הַתּוֹרָה כּוּלָּהּ** ולא רק מצווה פרטית?

45 והולך ומבאר את השאלה בפרטיות יותר: **דְּהִנֵּה** כללות **הַמְצֻוֹת**

46 **שֶׁבַת הַתּוֹרָה נִחְלָקוֹת בְּדֶרֶךְ כָּלֵל לְג' סוּגִים, עֲדוֹת חוּקִים**

47 **וּמִשְׁפָּטִים** [כְּמִבּוֹאֵר בְּאֲרוֹכָה

48 **בְּדְרוּשֵׁי** מאמרי החסידות של כ"ק

49 מו"ח **אֲדַמּוּ"ר דְּשִׁנַּת ה'ש"ת**⁶,

50 **שְׁקִיבֵי עוֹתָהּ הִיְתָה פְּקֻבֵּיעוֹת**

51 **שְׁנָה זוֹ** הקביעות של שנת ה'ש"ת

52 היתה זהה לקביעות של שנת אמירת

53 מאמר זה, תשד"מ (וכן של שנה זו,

54 תשע"ד). **דְּמִשְׁפָּטִים הֵם**

55 **הַמְצֻוֹת הַמּוֹכְנֹת בְּשִׁכְל**

56 **אֲנוּשֵׁי**, כמו האיסור לגזול, האיסור

57 לגנוב, מצות כיבוד אב ואם **וְחוּקִים**

58 **הֵם הַמְצֻוֹת שֶׁהֵן גְּזֵרוֹת**

59 **שֶׁלְמַעַלָּה מֵהַטַּעַם**, כמו האיסור

60 ללבוש בגד שעטנו העשוי מצמר

61 ופשתן, מצות פרה אדומה **וְעֲדוֹת**

62 **הֵם מְצֻוֹת הַמְעִידוֹת עַל**

63 **דְּבָרִים שֶׁהֵיוּ** כמו שבת, פסח,

64 סוכה, תפילין **וְכו'.** **וּמִשְׁמַע כָּאן,**

65 בפסוק "זאת חוקת התורה"

66 **שֶׁהַחֻקָּה שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה**

67 **כּוּלָּהּ** גם של המצוות שהן

68 "משפטים" ו"עדות" **הִיא מְצֻוֹת**

69 **פָּרָה אֲדוּמָה.** **וְצָרִיף לְהַבִּין**

70 **הַעֲנִין בְּזֶה** והרי לכאורה מכך

71 שהמצוות נחלקות לסוגים שונים מובן

72 שה"חוקים" הם סוג שונה מ"עדות"

73 ו"משפטים" ואם כן מה המשמעות

74 הפנימית בעניין זה שמצוות פרה אדומה

75 היא "חוקת התורה" של כל מצוות

76 התורה, מכל שלושת הסוגים?.

77 **וְהִנֵּה בְּדְרוּשֵׁים**⁷ בכמה ממאמרי

78 החסידות על הפסוק "זאת חוקת

79 התורה" **מוֹכָא גַּם מֵאֲמַר**

80 **הַמְדַרְשׁ**⁸, **דְּחֻקַּת הַפְּסָח**

81 **וְחֻקַּת פָּרָה אֲדוּמָה דּוֹמּוֹת זוֹ**

82 **לְזוֹ, כִּזוֹ** בדיני קרבן הפסח וחג

83 הפסח **נֶאֱמַר**⁹ **זֹאת חֻקַּת**

84 **וְכִזוֹ** במצוות פרה אדומה

בס"ד. שבת פרשת שמיני,
פרשת פרה ה'תשר"מ.
(הנחה בלתי מוגה)

1 **וַיְדַבֵּר הַנְּוִי אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר, זֹאת**

2 **חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה הַנְּוִי גֹ' וַיִּקְחוּ**

3 **אֵלָיךְ פָּרָה אֲדוּמָה תְּמִימָה גֹ'.**¹ **וַיְדוּעַ הַדִּיּוּק**

4 **בְּזֶה בְּדְרוּשֵׁי רְבוּתֵינוּ נְשִׂיאֵינוּ** (**בְּלִקוּטֵי תּוֹרָה**)²,

5 **וּבְדְרוּשֵׁים שְׁלֹאֲחֵרֵי-זֶה**³, **עַד לְדַבּוֹר הַמִּתְחִיל**

6 **זֶה דְּשִׁבְתָּ פְּרֹשֶׁת פָּרָה תְּרַע"ח**⁴, **וְגַם בְּדְרוּשֵׁי**

7 **כ"ק מו"ח אֲדַמּוּ"ר נְשִׂיא דוֹרְנוּ**, **דְּצָרִיף לְהַבִּין**

8 **מֵהוּ עֲנִין ב' פְּעָמִים הַנְּוִי, הֲלֹא אוֹמֵר תְּחִילָה**

9 **וַיְדַבֵּר הַנְּוִי אֶל מֹשֶׁה, מֵהוּ עוֹד אֲשֶׁר צִוָּה הַנְּוִי**

10 **גֹ'. גַּם צָרִיף לְהַבִּין מְדוּעַ הִיא מִחוּץ לְמַחְנֶה**⁵

11 **דְּוָקָא, וּמְדוּעַ מְצֻוֹתָהּ בְּסִגְן דְּוָקָא.** **גַּם מֵהוּ**

12 **שֶׁנִּקְרְאוֹת פְּרֹשֶׁת פָּרָה אֲדוּמָה בְּשֵׁם חֻקַּת הַתּוֹרָה,**

13 **דְּמִשְׁמַע שְׁזוּהִי חֻקָּה שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה כּוּלָּהּ.**

14 **דְּהִנֵּה הַמְצֻוֹת שֶׁבַת הַתּוֹרָה נִחְלָקוֹת בְּדֶרֶךְ כָּלֵל לְג' סוּגִים,**

15 **עֲדוֹת חוּקִים וּמִשְׁפָּטִים** [כְּמִבּוֹאֵר

16 **בְּאֲרוֹכָה בְּדְרוּשֵׁי כ"ק מו"ח אֲדַמּוּ"ר דְּשִׁנַּת**

17 **ה'ש"ת**⁶, **שְׁקִיבֵי עוֹתָהּ הִיְתָה פְּקֻבֵּיעוֹת שְׁנָה זוֹ**],

18 **דְּמִשְׁפָּטִים הֵם הַמְצֻוֹת הַמּוֹכְנֹת בְּשִׁכְל אֲנוּשֵׁי,**

19 **וְחוּקִים הֵם הַמְצֻוֹת שֶׁהֵן גְּזֵרוֹת שֶׁלְמַעַלָּה**

20 **מֵהַטַּעַם, וְעֲדוֹת הֵם מְצֻוֹת הַמְעִידוֹת עַל דְּבָרִים**

21 **שֶׁהֵיוּ וְכו'.** **וּמִשְׁמַע כָּאן, שֶׁהַחֻקָּה שֶׁל כָּל**

22 **הַתּוֹרָה כּוּלָּהּ הִיא מְצֻוֹת פָּרָה אֲדוּמָה.** **וְצָרִיף**

23 **לְהַבִּין הַעֲנִין בְּזֶה.** **וְהִנֵּה בְּדְרוּשֵׁים**⁷ **מוֹכָא גַּם**

24 **מֵאֲמַר הַמְדַרְשׁ**⁸, **דְּחֻקַּת הַפְּסָח וְחֻקַּת פָּרָה**

25 **אֲדוּמָה דּוֹמּוֹת זוֹ לְזוֹ, כִּזוֹ** **נֶאֱמַר**⁹ **זֹאת חֻקַּת**

26 **הַפְּסָח, וְכִזוֹ נֶאֱמַר זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה, וְאִי אִתָּהּ**

(1 חוקת יט, א.ב. 2 חוקת נו, א. 3 ד"ה זה דשנת תרנ"ה. ועוד. 4) סה"מ תרע"ח ס"ע רד ואילך. 5 חוקת שם, ג. 6) סה"מ ה'ש"ת ס"ע 43 ואילך. ועוד. 7) סה"מ תרכ"ט ע' פה. אוה"ת חוקת ע' תשעג. ועוד. 8) שמו"ר פ"ט, ב. 9) בא יב, מג.

ש"פ שמיני, פרשת פרה ה'תשד"מ

ביאור בדרך אפשר

1 אַתָּה יוֹדֵעַ אֵיזוֹהי חוֹקָה גְדוֹלָה מְזוֹ, ואיזה משתייהן חשובה יותר
 2 מְשַׁל לְשֵׁתֵי מְטָרֹנוֹת גְּבִירוֹת דּוֹמוֹת שֶׁהָיוּ מִהִלְכוֹת שְׁתֵּיהֶן
 3 כְּאֶחָת נִרְאוֹת שְׁוֹת כּוֹ, וְכַמְשָׁךְ דְּבַר הַמְדַרְשׁ: "מִי גְדוֹלָה מִזוֹ [אִיוֹ
 4 מֵהַשְּׁתֵּי חֲשׁוּבָה יוֹתֵר] אוֹתָה שֶׁחֲבֵרְתָה מְלוֹה אוֹתָה עַד בֵּיתָה וְהוֹלַכְתָּ אַחֲרֶיהָ,
 5 כִּךְ בִּפְסֹח נֹאמֵר בּוֹ חוֹקָה וּבִפְרָה נֹאמֵר
 6 בַּה חוֹקָה וּמִי גְדוֹלָה הַפְּרָה שֶׁאוֹכֵל
 7 פֶּסֶח צְרִיכִין לֶה [וְאִם הֵם טִמְאִים הַפְּרָה
 8 מִטְהַרְתָּ אוֹתָם וְרַק אִזּוֹ הֵם יְכוּלִים
 9 לְהַקְרִיב קָרְבָן פֶּסֶח] שֶׁנֹּאמֵר וּלְקַח
 10 לְטַמָּא מִעַפְר שְׂרִיפַת הַחֲטָאֹת..."
 11 וּמְדִיקִים בְּזָה בַמֵּאמְרֵי הַחֲסִידוֹת
 12 מֵהוּ הֶעֱנֵן שֶׁשְׁתֵּיהֶן דּוֹמוֹת זֶה
 13 לְזֶה כְּלוּמֵר, מֵה הַרְמִיין בֵּין פֶּסֶח וּפְרָה
 14 אֲדוּמָה הָרִי לְכַאוּרָה מְצוּת הַפֶּסֶח הֵם
 15 בְּגֵר "עֲדוֹת" וּמְצוּת פְּרָה אֲדוּמָה הִיא
 16 בְּגֵר "חֻקִּים" וְהַמְשׁוֹתָף בִּנְיָהוּ?
 17 וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף בְּזָה, עַל הַמּוּבָא
 18 לְעֵיל מֵמֵאמְרֵי הַחֲסִידוֹת שֶׁיֵּשׁ דִּמְיוֹן בֵּין
 19 פֶּסֶח לַפְּרָה אֲדוּמָה וְצִרִיךְ לְהַבִּין מֵה
 20 הַעֲנֵן וְהַמְשַׁמְעוֹת שֶׁל הַדִּמְיוֹן הַזֶּה יֵשׁ
 21 לְהוֹסִיף דְּהִנֵּה אֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 22 ז"ל¹⁰ שְׂאִין מִפְּסִיקִים בֵּין
 23 פְּרִשֵׁת פְּרָה לְפְרִשֵׁת הַחֹדֶשׁ
 24 (שֶׁהִיא פְּרִשֵׁת חוֹקַת הַפֶּסֶח),
 25 אֲלֵא פְרִשֵׁת הַחֹדֶשׁ נִקְרְאָת תְּמִיד
 26 בְּשֶׁבֶת הַבָּאָה לְאַחַר הַשֶּׁבֶת שֶׁבָה קִרְאוּ
 27 אֶת פְּרִשֵׁת פְּרָה (בְּשׁוּנָה מִפְּרִשֵׁי
 28 אַחֲרוֹת ב'אַרְבַּע פְּרִשֵׁי' שֶׁבָהן יְכוּלָה
 29 לְהִיּוֹת הַפֶּסֶקָה. וַיֵּשׁ שְׁנַיִם שֶׁבָהן,
 30 לְמִשְׁל, בֵּין שֶׁבֶת שְׁקִלִים לְשֶׁבֶת זָכוֹר
 31 יֵשׁ שֶׁבֶת הַפֶּסֶקָה) דְּגַם מְזָה מוֹכֵן
 32 שְׂיֵשׁ שְׂיִכּוֹת בִּנְיָהוּ וְכַאוּרָה,
 33 צִרִיךְ לְהַבִּין אֶת הַמְשַׁמְעוֹת הַפְּנִימִית
 34 שֶׁל הַשְּׂיִכּוֹת הַזֶּה.

35 וְלִהְבִּין כָּל זֶה יֵשׁ לְהַקְדִּים תְּחִלָּה מֵה שֶׁכְּתוּב גַּבִּי אֲדָם
 36 הִרְאִישׁוֹן¹¹ בְּתַחֲלִיל בְּרִיאָתוֹ וַיִּנְיָחָהוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַנִּיחַ וְהַצִּיב אֶת
 37 הָאָדָם הִרְאִישׁוֹן בְּגֵן-עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ, וְאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 38 ז"ל¹² שֶׁבִּנְסוּף לְמִשְׁמַעוֹת הַפְּטוּטָה שֶׁל הַדְּבָרִים, הֵינּוּ שֶׁהָאָדָם הִיָּה צִרִיךְ
 39 לְעַבְדָּהּ אֶת הַגֵּן וּלְשַׁמְרָהּ אוֹתוֹ, יֵשׁ לְדַרְוֵשׁ אֶת הַפֶּסֶק לְעִבְדָּהּ זֶה עֲבוּדַת
 40 ה' עַל יְדֵי קִיּוּם רַמ"ח מְצוֹת-עֲשֵׂה, וּלְשִׁמְרָהּ זֶה שְׂמִירַת רִצּוֹן ה'
 41 עַל יְדֵי זְהִירוֹת לֹא לְעַבְדָּה עַל שִׁס"ה מְצוֹת לֹא-תַעֲשֵׂה. וְהֵינּוּ
 42 דְּתַקְלִית בְּרִיאַת הָאָדָם עַלִּי אֲדָמוֹת הַתַּכְלִית וְהַמְטָרָה שֶׁל אָדָם

ביאור בדרך אפשר

43 הִרְאִישׁוֹן וְכֵן הַתַּכְלִית וְהַמְטָרָה שֶׁל בְּרִיאַת כָּל יְהוּדִי, בְּכָל זְמַן וּבְכָל מְקוֹם הִיא
 44 הָעֲבוּדָה עֲבוּדַת ה' בְּב' הַקּוּיִם הָאֲמוּרִים דְּמְצוֹת-עֲשֵׂה וּמְצוֹת
 45 לֹא-תַעֲשֵׂה, סוּר מִרְעַע עַל יְדֵי שְׂמִירָה וְזְהִירוֹת לֹא לְעַבְדָּה עַל מְצוּת לֹא
 46 תַעֲשֵׂה [עֲשֵׂה טוֹב¹³ בְּקִיּוּם מְצוּת עֲשֵׂה. וְכַמְבּוֹאֵר בְּתַנְיָא¹⁴ דְּזָהוּ
 47 מָה שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל לְגַבִּי
 48 הַחֲשִׁיבוֹת הַמִּיּוּחָדָת שֶׁל שְׁתֵּי הַדְּבָרוֹת
 49 הִרְאִישׁוֹנוֹת מִתּוֹךְ עֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת אֲנִכִּי
 50 וְלֹא יִהְיֶה לָךְ מִפִּי הַגְּבוּרָה
 51 שְׂמַעְנֶנּוּם¹⁵, אֶת שְׁתֵּי הַדְּבָרוֹת
 52 הִרְאִישׁוֹנוֹת הַלָּלוּ, "אֲנִכִּי ה' אֱלוֹקֶיךָ"
 53 וְ"לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלוֹקִים אַחֲרַיִם" בְּנִי
 54 יִשְׂרָאֵל שֶׁמְעוּ מֵהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 55 בְּעַצְמוֹ (וְאֵת שְׁמוֹנֵת הַדְּבָרוֹת הַבָּאוֹת
 56 שֶׁמְעוּ בְּאִמְצוּעוֹת מִשֵּׁה רַבְּנוּ) לְפִי
 57 שְׂאֲנִכִּי שֶׁהִיא הַמְצוּוּהַ הַחַיּוּבִית
 58 שֶׁל הָאֲמוּנָה ב'ה' הוּא כּוֹלֵל כָּל
 59 רַמ"ח מְצוֹת-עֲשֵׂה, "עֲשֵׂה טוֹב"
 60 וְ"לֹא יִהְיֶה לָךְ" שֶׁהוּא הַאִסוּר
 61 לְעַבְדָּה עֲבוּדָה זֶה כּוֹלֵל כָּל
 62 שִׁס"ה מְצוֹת לֹא-תַעֲשֵׂה, "סוּר
 63 מִרְעַע". וְעֲבוּדָה זֶה שֶׁל קִיּוּם כָּל
 64 מְצוּת עֲשֵׂה, "לְעַבְדָּה", וְשְׂמִירָה עַל כָּל
 65 מְצוּת לֹא תַעֲשֵׂה, "לְשִׁמְרָה" צְרִיכָה
 66 לְהִיּוֹת גַּם בְּגֵן-עֵדֶן כְּמוֹכֵן
 67 הַרוּחָנִי הָעֲלִיּוֹן. וְאַף שֶׁגֵּן-עֵדֶן כְּפִי
 68 שֶׁהוּא לְמַעַלָּה בְּרוּחָנִית הוּא
 69 בְּכַחֲנִיָּה עֲלִיוֹנָה יוֹתֵר
 70 מִקְּדוּשָׁתוֹ. וְכִדְּוַע הַהֶפְרָשׁ
 71 הַהַבְדֵּל (בְּכָלִּלוֹת) בֵּין גֵּן-עֵדֶן
 72 הַרוּחָנִי לְהָעוֹלָם¹⁶ הַזֶּה הַגִּשְׁמִי,
 73 שֶׁבְּגֵן-עֵדֶן יִשְׁנָה הַשְּׂגַת
 74 הַמַּהוּת דְּאֵלִיקוֹת כִּי בְּגֵן-עֵדֶן
 75 הַנִּשְׁמָה הִיא מְעוּדָת וּמוֹכַכַת
 76 וּבִכְוֹלָתָה לְקַלּוֹת וּלְתַפּוֹס אֶת הַמַּהוּת

77 וְאֵת הָעוֹמֵק וְהַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל הָאוֹר הָאֱלוֹקִי הַמְאִיר וּמְתַגַּלָּה בְּגֵן-עֵדֶן, מֵה'
 78 שְׂאִינֵן-בְּעוֹלָם הַזֶּה כֹּאשֶׁר הַנִּשְׁמָה מְלוּבֶשֶׁת בְּתוֹךְ גּוֹף גִּשְׁמִי וְחוּמְרֵי
 79 יֵשׁ רַק יְדִיעַת הַמְצִיאוּת שֶׁל הָאֱלֹקוֹת, וְגַם כֹּאשֶׁר הָאָדָם לּוֹמֵד וּמְבִין
 80 וְיודֵעַ עֲנִינִים וְרוּחָנִיִּים אֱלוֹקִיִּים הוּא יודֵעַ אֵךְ וְרַק אֶת הַמְצִיאוֹת (עַצֵּם הָעוּבְרָה
 81 שֶׁהַדְּבָרִים קִיּוּמִים), אֲבָל אֵין לוֹ אִפְשָׁרוֹת לְהִשְׁגִּיחַ אֶת הַמַּהוּת הַפְּנִימִית הָאֲמִיתִית
 82 שֶׁל הַדְּבָרִים. וְנוֹסֵף לְזָה מְלַבֵּד הַהַבְדֵּל הַכְּלָלִי הָאֲמוּר בֵּין גֵּן עֵדֶן לְעוֹלָם
 83 הַזֶּה שֶׁבִּגֵּן עֵדֶן יֵשׁ הַשְּׂגַת הַמַּהוּת וּבְעוֹלָם הַזֶּה יֵשׁ רַק יְדִיעַת הַמְצִיאוֹת הַנִּהַ
 84 בְּגֵן-עֵדֶן הַכָּל כָּל הָאוֹר הָאֱלוֹקִי שׁוֹמֵשׁ וּמְאִיר בּוֹ הוּא בְּגִילּוּי,

10 ראה ירושלמי מגילה פ"ג ה"ה. 11 בראשית ב, טו. 12 אוה"ת בראשית ח"ו ע' 2028. (וכ"ה במקומות שבהערות 3-4 - בשם ארו"ל). וראה לקו"ת שה"ש (מת, ד). יל"ר בראשית. זח"א כו, א. תקו"ז תכ"א (סב, א). שם תנ"ה (פח, ב). 13 תהלים לד, טו. 14 פ"כ. 15 מכות כד, רע"א. 16 ראה גם אגה"ק ס"ה. ספרי הליקוטס דא"ח צ"צ ערך ג"ע. וש"נ.

וידבר הוי' אל משה ואל אהרן לאמר

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

גבול ממש (כמו הדרגות שלמעלה מ'סדר השתלשלות') אלא בא במידה
 46 ומאיר באמצעות ספירות שהתגלות שלהן היא דווקא במספר מסויים, לא
 47 פחות ולא יותר. וְאֵף שֶׁהוּא אצילות הוא עוֹלָם הָאֲחֵדוּת, היינו
 48 שמאוחד עם האלוקות לגמרי (כשונה מעולמות ב"ע שבהם יש נבראים שלא
 49 מאוחדים עם מקורם ובטלים אליו
 50 באותה מידה כמו בעולם האצילות)
 51 בכל זאת אפילו עולם האצילות נִקְרָא
 52 גַם בְּן בְּשֵׁם עוֹלָם, וְצָרִיף
 53 לְהַמְשִׁיף בו מהאור האלוקי
 54 שלמעלה ממנו ולגלות בו בְּחִינָה
 55 עֲלִיּוֹנָה יוֹתֵר מִזו שמאירה בו בדרך
 56 כלל, בחינה שְׁלֹמֶעֱלָה מְפֹדְרָגַת
 57 עוֹלָם, הַיְנו תוספת המשכה
 58 והתגלות מְבַחֲיֵנָת עוֹלָמוֹת
 59 הָאֵין-סוּף בהם האור האלוקי מאיר
 60 ללא כל הגבלה שְׁלֹמֶעֱלָה מְעוֹלָם
 61 הָאֲצִילוֹת וְנִכְמְבוּאָר בְּאֲגָרַת
 62 הַקְדָּשׁ¹⁹ שבספר התניא הַטַּעַם
 63 על-פי הקבלה שְׁנִקְרָא יָגם דרגות
 64 האין-סוף שלמעלה בְּשֵׁם עֲלִמִין].
 65 ויתירה מִזו, לְהַמְשִׁיף בעולם
 66 האצילות ובעולם הבריאה (ב"עדן")
 67 וב"גן" לא רק הארה של הדרגות
 68 שלמעלה מאצילות אלא לפעול
 69 המשכה והתגלות של עֲצֻמוֹתוֹ
 70 ומהותו? תִּבְרָךְ כמבואר בחסידות
 71 בהרחבה לגבי גודל המעלה והחשיבות
 72 של עבודת ה' בקיום התורה ומצוות
 73 שבכוחה להמשיך ולגלות אפילו
 74 מעצמותו ומהותו של הקדוש ברוך
 75 הוא בעצמו.
 76 וְהוּא הפירוש הפנימי בפסוק וַיִּטַע
 77 הַיְנו' אֱלֹקִים גֵּן בְּעֵדֶן מִקְדָּם
 78 גו'²⁰ וְאֲחֵר-כֵּף כְּתִיב וַיִּנְחָהוּ
 79 בְּגֵן-עֵדֶן לְעִבְדָּה וּלְשִׁמְרָה,
 80 כלומר שעבודת האדם נדרשת ונחוצה, כביכול, בגן עדן שהקדוש ברוך הוא
 81 בעצמו נטע דָּאף שֶׁהֲגֵן-עֵדֶן מִצַּד-עֲצֻמוֹ הוּא בְּחִינָה נְעֻלִית
 82 בְּיוֹתֵר, שְׁנַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי וַיִּטַע הַיְנו' אֱלֹקִים, ולכאורה לא חסר בו
 83 דבר בְּכָל זֶאת צָרִיכָה לְהִיּוֹת בְּזֶה הוֹסְפָה שנגרמת דווקא על ידי
 84 עבודת האדם עַל-יְדֵי ב' הַתְּנוּעוֹת הַקִּיּוֹם הנפשיים דְּלְעִבְדָּה
 85 בְּרַמ"ח מְצוֹת-עֲשֶׂה, וּלְשִׁמְרָה בְּשֵׁם"ה מְצוֹת לֹא-תַעֲשֶׂה,
 86 שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְמַשְׁכִּים ומגלים ב"גן" וב"עדן" בְּחִינָה אלוקית
 87 נְעֻלִית בְּיוֹתֵר שהיא המשכה והתגלות אלקית הנעלית יותר גַם מִכְמוֹ
 88 שֶׁהֲגֵן-עֵדֶן הוּא מִצַּד-עֲצֻמוֹ כפי שנבאר וניטע מתחילה על ידי
 89 הקדוש ברוך הוא, זו הייתה כוונת הבריאה מלכתחילה שעבודת האדם תביא

1 מֵה-שְׁאִי־כֵן בְּעוֹלָם הַיְנוֹה כל האלוקות שנמצאת בו והיא בעצם מקור
 2 החיות והקיום שלו הוּא בְּהַעֲלָם ולא נראה ולא ניכר אלא כל מציאות
 3 העולם והנבראים מעלימים ומסתירים על האלקות. דְּמִשּׁוֹם זֶה מאחר
 4 שבגן עדן הכל בגילוי הַגֵּן-עֵדֶן אֵינוֹ סוֹכֵל דְּכָר הַמְּנַגֵּד לְאֱלֹקוֹת,
 5 וּכְשֶׁהִיָּה עֲנִין בְּלִמִּי רְצוּי,
 6 כאשר האדם חטא באכילה מעץ הדעת
 7 ועבר על רצון ה' שמאיר בגן עדן
 8 בגלוי כְּתִיב¹⁷ וַיִּגְרַשׂ אֶת הָאָדָם
 9 גו' והאדם נאלץ לצאת מגן עדן, ואם
 10 גן עדן הוא בדרגה כל כך גבוהה
 11 ונעלית ביחס לעולם שנמצא בדרגה כל
 12 כך נמוכה, מדוע גם בגן עדן יש צורך
 13 ב"לעבדה" ו"לשמרה"?
 14 על כך בא המענה:
 15 בְּכָל זֶאת גַם בְּדִרְגַת גֵּן-עֵדֶן
 16 צָרִיכָה לְהִיּוֹת הוֹסְפָה עַל-יְדֵי
 17 עֲבוֹדַת הָאָדָם דְּלְעִבְדָּה
 18 וּלְשִׁמְרָה כלומר, בעוד שבעולם
 19 הזה שמירת המצוות "סור מרע ועשה
 20 טוב", היא הכרחית והיא כל התכלית
 21 והמטרה של בריאת האדם עלי אדמות,
 22 ובגן עדן שבו האור האלוקי מאיר
 23 בגלוי הדבר לא נדרש באותה מידה,
 24 למעשה הדבר נחוצ גם בגן עדן, וגם
 25 בו נדרשת העבודה של "לעבדה
 26 ולשמרה", בתור "הוספה", כדי להביא
 27 לתוספת גילוי והארה, כפי שהולך
 28 ומבאר.
 29 וְהַעֲנִין הוּא, דְּהִנֵּה דִרְגַת גֵּן
 30 קָאֵי מְכוּוֹנַת עַל עוֹלָם הַבְּרִיאָה,
 31 וְעֵדֶן קָאֵי עַל עוֹלָם
 32 הָאֲצִילוֹת, 'סדר השתלשלות' של
 33 האור האלוקי מדרגה לדרגה בא
 34 בארבעה עולמות רוחניים כלליים:
 35 אצילות, בריאה, יצירה, עשיה שהם
 36 עצמם מתחלקים בכללות לשניים, עולם האצילות שבו האור האלוקי מאיר
 37 בגלוי ובלי גבול, ועולמות ב"ע שבהם יש נבראים (רוחניים או גשמיים)
 38 מוגבלים, ועל כך מבואר כאן שבחינת "גן עדן" שייכת הן לאור האלוקי
 39 המאיר בעולם האצילות, בחינת "עדן", והן לאור האלוקי המאיר בעולם
 40 הבריאה, בחינת "גן", ובשני הענינים, לא רק ב"גן", עולם הבריאה, אלא
 41 אפילו ב"עדן" עולם האצילות, יש מקום וצורך לפעול ולהמשיך תוספת אור
 42 וגילוי, כי אמנם עולם האצילות הוא עולם נעלה ביותר ומְכַלֵּם-מְקוֹם הַנֵּה
 43 גַם עוֹלָם הָאֲצִילוֹת נִקְרָא בְּשֵׁם עוֹלָם, מלשון העלם, וַיֵּשׁ בו
 44 עֶשֶׂר סְפִירוֹת דּוּקָא, עֶשֶׂר וְלֹא תִשַׁע וְלֹא אֶחָד עֶשְׂרִי¹⁸ עובדה
 45 המוכיחה שיחד עם גודל המעלה וריבוי האור, סוף סוף האור הוא לא בלי

(17) בראשית ג, כד. (18) ספר יצירה פ"א מ"ד. (19) סימן כ' (קל, א). (20) בראשית ב, ח.

ש"פ שמיני, פרשת פרה ה'תשד"מ

ביאור בדרך אפשר

1 לתוספת גילוי והארה של האור האלוקי, אפילו בעולמות הרוחניים העליונים,
 2 בדרגות נעלות יותר מהאור המאיר בהם מתחילת בריאתם על ידי הקדוש ברוך
 3 הוא.
 4 והנה כל הנ"ל המבואר לעיל על תוספת גילוי האור האלוקי בעולם הזה
 5 ואפילו בעולמות העליונים על ידי
 6 עבודת האדם בקיום המצוות, הנה
 7 גם לפני חטא עין-הדעת,
 8 שגם אז נמשכה תוספת אור
 9 בגן-עדן על כל המשמעויות שלו
 10 בעולם הזה ובעולמות עליונים ורוחניים
 11 על-ידי העבודה דלעבדה
 12 ולשמרה. אמנם לאחר חטא
 13 עין-הדעת והירידה שבעל-ידו,
 14 מה שהביא לתוצאה של ויגרש
 15 הקדוש ברוך הוא את האדם גו'
 16 מגן עדן, הנה אז לאחר החטא
 17 ותוצאותיו נמשכה תוספת אור
 18 נעלית עוד יותר על-ידי
 19 העבודה דלעבדה ולשמרה,
 20 והירידה והגירוש לא הפחיתו מהמעלה
 21 והפעולה של עבודת האדם אלא
 22 להיפך, דווקא על ידי זה נמשך אור
 23 עוד יותר נעלה שלא היה אפשר
 24 להמשיך ולגלות אותו קודם החטא
 25 וכנודע דכל ירידה היא
 26 לצורך עליה, כך שלאחר הירידה
 27 ניתן להגיע לעליה שלא היתה אפשרית
 28 קודם הירידה שאם לא כן אין שום
 29 תועלת בירידה ומזה מוכן שגם
 30 הירידה והגירוש של האדם מגן-
 31 עדן היא לצורך עליה, כדי
 32 שיומשך אור נעלה יותר על-
 33 ידי העבודה דלעבדה ולשמרה, יותר מכפי שהיה יכול להיות לפני
 34 הירידה ועד שעל-ידי-זה משלימים את הפונה לעשות לו
 35 יתברך דירה בתחתונים כמאמר חכמינו ז"ל שהקדוש ברוך הוא
 36 "נתאוה", כביכול, שתהיה לו "דירה" בעולמות התחתונים, היינו שדווקא
 37 העולמות התחתונים, ובפרט העולם הזה הגשמי והנחות (שכדברי רבנו הזקן
 38 בספר התניא הוא "תחתון שאין תחתון למטה הימנו") יהיה מקום ראוי
 39 להשראת התגלות השכינה, ומבואר בתורת החסידות בהרחבה שהגשמת
 40 "תאווה" זו בפועל היא השלמת הכוונה והתכלית העיקרית של בריאת
 41 העולמות, וכל זה אפשרי, כאמור, דווקא הודות לירידה הגדולה כי הירידה
 42 היא צורך עליה ודווקא על ידי הירידה ניתן לפעול את ה"הוספה" האמורה
 43 שלא אפשרית ללא הירידה.

ביאור בדרך אפשר

44 ועל-פי הנ"ל יוכן מה שפרה אדומה היתה נעשית מחוץ
 45 למחנה דוקא, הינו במקום תחתון, שלא כמו הקרבנות שהיו באים
 46 במשכן ובמקדש, במקום נעלה, פי תכלית הפונה של הבריאה היא
 47 דירה בתחתונים דוקא היינו גילוי אלקות והשראת השכינה דווקא
 48 במקומות הנחותים ביותר, וכיון שפרה
 49 אדומה מסמלת את כללות המצוות,
 50 מכל הסוגים (כפי שיתבאר להלן),
 51 הדבר בא לידי ביטוי דווקא במצוה זו.
 52 וגם שעל-ידיה היא טהרת
 53 טומאת מת, אבי אבות
 54 הטומאה שגם זה מורה על עליה
 55 של טהרה והתקרבות גדולה לקדושה,
 56 דווקא לאחר ירידה גדולה ביותר, עד
 57 הטומאה החמורה ביותר.
 58 וגם בפרטיות, הדבר בא לידי
 59 ביטוי גם בפרטים של מעשה הפרה
 60 האדומה הנה אופן עבודת
 61 הפרה האדומה הוא גם כן
 62 על-ידי ב' הענינים שעל-דרך
 63 לעבדה ולשמרה, דשריפת
 64 הפרה הוא ענין של העלאה
 65 - סור מרע, ומים חיים
 66 שבהם נותנים את האפר,
 67 ענינם המשכה - עשה טוב²¹
 68 מבואר בתורת החסידות שהתקרבות
 69 האדם לאלוקות יכולה להיות בשני
 70 אופנים: האחד - "העלאה", התקרבות
 71 של האדם מצידו, מלמטה למעלה, על
 72 ידי שהוא עצמו והנפש הבהמית
 73 שבקרב מתבטלים לאלוקות
 74 ומתבטלים לאלוקות, ובדרך זו הם
 75 מתעלים (וזה התוכן הפנימי של עבודת
 76 הקרבנות בה האדם מצידו פועל בדברים גשמיים, ובעיקר בנפשו, התעלות
 77 והתקרבות לאלוקות, וזה גם הענין הפנימי של עבודת התפילה, וכן של כללות
 78 מצוות לא-תעשה). והשני - "המשכה", התגלות והארה של האור האלוקי
 79 מלמעלה למטה (וזה התוכן הכללי של מצוות-עשה ושל לימוד התורה
 80 שהאדם מצידו עושה פעולות 'פשוטות' לכאורה ופעולותיו גורמות להמשכה
 81 והתגלות של האור האלוקי מלמעלה למטה), ועל כך מבואר כאן שמעשה
 82 הפרה האדומה כולל את שני האופנים גם יחד - "העלאה" והתקרבות
 83 לאלוקות מלמטה למעלה על ידי שריפת הפרה המסמלת ביטול והכנעה של
 84 הכוחות המנגדים לקדושה על ידי "סור ומרע" והיות לא לעבור על רצון
 85 ה', ו"המשכה" על ידי נתינת אפר הפרה לתוך "מים חיים", פעולה שמסמלת
 86 מגע עם טוב וקדושה ועשיית פעולות טובות וחיוניות שגורמות

וידבר הוי' אל משה ואל אהרן לאמר

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 המשכת אלקות מלמעלה למטה, [וְגַם בְּנֶה עֲבוּדָה שֶׁאֵת אִפְרָה יִשׁ
2 לתת אל תוך מים חיים מוֹדְגֵשׁ עֲנֵן הָעֲבוּדָה בְּמָקוֹם תַּחְתּוֹן,
3 שכאמור לעיל דווקא כך פועלים את קיום כוונת הבריאה שתהיה לקדוש ברוך
4 הוא "דירה בתחתונים", כִּי הַמַּיִם חַיִּים' שהם מי מעינות בְּאֵיִם
5 ונובעים מְעוֹמֵק הָאֲדָמָה²²,
6 מקום תחתון ביותר].
7 וְזֶהוּ גַם מָה דְאִיתָא מוּבָא
8 בַּמִּדְרָשׁ²³ שְׁפָרָה אֲדוּמָה
9 רוּמָזָת לְד' גְּלִיּוֹת שְׁגוּלוֹ בְּנֵי
10 יִשְׂרָאֵל גְּלוּת מִצְרַיִם, גְּלוּת פָּרֶס, גְּלוּת
11 יוֹן, גְּלוּת (ד') הַמַּלְכּוּת שְׁבִנֵי
12 יִשְׂרָאֵל הִי, וּבִאֲחֻרָנָה עֲדִיין נִמְצְאִים,
13 תַּחַת יָדֵם הַנְּקָרָאוֹת כּוֹלֵם עַל שֵׁם
14 מְצַרִּים עַל שֵׁם שְׁהֵם מְצַרִּים
15 לְיִשְׂרָאֵל²⁴ כְּמוֹ מִצְרַיִם (עֲצֻמָּה),
16 דְהִינּוּ שְׁתּוֹכְנָה הַפְּנִימִי שֶׁל מִצּוֹת
17 פָּרָה אֲדוּמָה הוּא הַפְּעוּלָה
18 בְּמָקוֹם תַּחְתּוֹן בְּיֹתֵר בְּמִצַּב שֶׁל
19 גְּלוּת, מִצַּב שֶׁל הָעֵלֶם וְהַסְתֵּר. וּמִשּׁוּם
20 זֶה בְּגַלּל עֵינֵינָה הַמִּיּוֹתֵד שֶׁל פָּרָה
21 אֲדוּמָה לִפְעוּל דוּקָא בְּמָקוֹם נְחוּת
22 וְתַחְתּוֹן הִיָּתָה עֲבוּדָתָה עַל-יְדֵי
23 הַסִּגְן שֶׁל הַכְּהֵן הַגְּדוֹל שְׁהוּא בֵּעַת
24 הַצִּיּוּרִי הִיָּה זֶה אֲלַעְזָר בֶּן אֶהֱרֹן
25 שְׁהִיָּה הַכְּהֵן הַגְּדוֹל, וְכך גַּם לְדוּרוֹת
26 מִעֲשֵׂה הַפָּרָה הָאֲדוּמָה הוּא עַל-יְדֵי סֵגֶן
27 הַכְּהֵן הַגְּדוֹל שְׁבִאוֹתוֹ הַזֶּמֶן פְּדִיאָתָא
28 כְּפִי שְׁמוּבָא בַּמִּדְרָשׁ²⁵ שְׁאֲלַעְזָר
29 הוּא אוֹתִיּוֹת אֶל-עוֹזֵר, לְהוֹרוֹת
30 עַל כֵּךְ שְׁעוֹבֵד עֲבוּדָה שׁוֹכֵה לְעוֹרָה
31 מִיּוֹחֲדָת מֵהֶאֱל, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּי
32 בְּשִׁבִיל הָעֲבוּדָה בְּמָקוֹם
33 תַּחְתּוֹן שְׁכָאמּוֹר זֶה הָעֲבוּדָה הַמִּיּוֹחֲדָת
34 שֶׁל פָּרָה אֲדוּמָה – הַתְּעֵלוֹת לְאַחַר
35 וּמִתּוֹךְ הַיִּרִידָה צָרִיף לְהַעְזָר
36 וְסִיּוּעַ שְׁלִמְעֵלָה בְּאֹפֶן מִיּוֹחֵד
37 שְׁהִיָּה מוּבָן שִׁישׁ קוֹשֵׁי מִיּוֹחֵד לְהַתְּעֵלוֹת
38 מִתּוֹךְ מִצַּב נְחוּת וְתַחְתּוֹן בְּיֹתֵר.
39 וְהִנֵּה עַל-פִּי הַנַּ"ל יוֹבֵן מָה שְׁנִקְרָאָה פָּרָה בְּשֵׁם
40 חוֹקֵת הַתּוֹרָה, הִינּוּ שְׁהִיא חוֹקֵת הַתּוֹרָה פּוֹלָה גַם
41 מִצּוֹת מִסּוֹג "עֲרוֹת" וְ"מִשְׁפָּטִים" נִכְלָלִים בְּ"חוֹקֵת הַתּוֹרָה" הָאֲמּוּרָה בְּפָרָה
42 אֲדוּמָה, כִּי נִקְרֹת הַתּוֹכֵן הַכְּלָלִי שֶׁלָּה שִׁיכָת, בְּעֵצֶם, בְּכָל הַמִּצְוּוֹת, כְּפִי שְׁהוֹלֵךְ
43 וּמִבָּאֵר. כִּי בְּשֵׁם שְׁפָרָה אֲדוּמָה הִיא עֲנֵן שֶׁל חוֹקָה, גִּיּוּרָה

1 הַעֲבוּדָה בְּמָקוֹם תַּחְתּוֹן, כִּי הַמַּיִם חַיִּים' בְּאֵיִם
2 מְעוֹמֵק הָאֲדָמָה²²]. וְזֶהוּ גַם מָה דְאִיתָא
3 בַּמִּדְרָשׁ²³ שְׁפָרָה אֲדוּמָה רוּמָזָת לְד' גְּלִיּוֹת (ד')
4 הַמַּלְכּוּת הַנְּקָרָאוֹת עַל שֵׁם מְצַרִּים עַל שֵׁם שְׁהֵם
5 מְצַרִּים לְיִשְׂרָאֵל²⁴], דְהִינּוּ שְׁתּוֹכְנָה הוּא
6 הַפְּעוּלָה בְּמָקוֹם תַּחְתּוֹן בְּיֹתֵר. וּמִשּׁוּם זֶה הִיָּתָה
7 עֲבוּדָתָה עַל-יְדֵי הַסִּגְן שְׁהוּא אֲלַעְזָר בֶּן אֶהֱרֹן,
8 כְּדִאִיתָא בַּמִּדְרָשׁ²⁵ שְׁאֲלַעְזָר הוּא אֶל-עוֹזֵר, כִּי
9 בְּשִׁבִיל הָעֲבוּדָה בְּמָקוֹם תַּחְתּוֹן צָרִיף לְהַעְזָר
10 וְסִיּוּעַ שְׁלִמְעֵלָה.
11 וְהִנֵּה עַל-פִּי הַנַּ"ל יוֹבֵן מָה שְׁנִקְרָאָה פָּרָה
12 אֲדוּמָה בְּשֵׁם חוֹקֵת הַתּוֹרָה, הִינּוּ שְׁהִיא
13 חוֹקֵת הַתּוֹרָה פּוֹלָה. כִּי בְּשֵׁם שְׁפָרָה אֲדוּמָה הִיא
14 עֲנֵן שֶׁל חוֹקָה, שְׁאִין רְשׁוֹת לְהַרְהֵר אַחֲרֶיהָ²⁶,
15 עַל-דִּרְךָ-זֶה הוּא גַם בְּכָלִלוֹת הַתּוֹרָה, דְּנִתְאַנָּה
16 הַקְּבָ"ה לְהִיּוֹת לוֹ יִתְבָּרַךְ דִּירָה בְּתַחְתּוֹנִים²⁷, עַד
17 לְעוֹלָם הִנֵּה הַתַּחְתּוֹן שְׁאִין תַּחְתּוֹן לְמִטָּה מִמֶּנּוּ
18 (כְּפִירוּשׁ אֲדָמוּ"ר הַזֶּקֶן²⁸), הִינּוּ שְׁמַחְמַת הַחוֹקָה
19 שְׁלִמְעֵלָה מֵהַטַּעַם (נִתְאַנָּה), הִנֵּה הַפְּוֹנָה הִיא
20 לְעֵשׂוֹת דִּירָה לוֹ יִתְבָּרַךְ דְּוָקָא בְּעוֹלָם הִנֵּה
21 הַתַּחְתּוֹן, לֹא בְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה אוֹ הִצְיָרָה אוֹ
22 הָעֵשְׂיָה הַרוּחָנִי, אֲלֹא דְוָקָא בְּעוֹלָם הָעֵשְׂיָה
23 הַגְּשָׁמִי.
24 וְהִנֵּה עֲנֵן זֶה שְׁבִתּוֹרָה, שְׁתַּכְלִיתָה הוּא לְעֵשׂוֹת
25 לוֹ יִתְבָּרַךְ דִּירָה בְּתַחְתּוֹנִים דְּוָקָא, הִנֵּה
26 בְּגְלוּי גַם בְּעַת מִתַּן-תּוֹרָה. וְכִידּוּעַ שְׁבַמְתַּן-תּוֹרָה
27 לֹא הֶעֱלָו אֶת יִשְׂרָאֵל (נְשָׁמוֹת בְּגוֹפִים) לְמַעְלָה,
28 מִתּוֹךְ מִצַּב נְחוּת וְתַחְתּוֹן בְּיֹתֵר.
29 וְהִנֵּה עַל-פִּי הַנַּ"ל יוֹבֵן מָה שְׁנִקְרָאָה פָּרָה אֲדוּמָה בְּשֵׁם
30 חוֹקֵת הַתּוֹרָה, הִינּוּ שְׁהִיא חוֹקֵת הַתּוֹרָה פּוֹלָה גַם
31 מִצּוֹת מִסּוֹג "עֲרוֹת" וְ"מִשְׁפָּטִים" נִכְלָלִים בְּ"חוֹקֵת הַתּוֹרָה" הָאֲמּוּרָה בְּפָרָה
32 אֲדוּמָה, כִּי נִקְרֹת הַתּוֹכֵן הַכְּלָלִי שֶׁלָּה שִׁיכָת, בְּעֵצֶם, בְּכָל הַמִּצְוּוֹת, כְּפִי שְׁהוֹלֵךְ
33 וּמִבָּאֵר. כִּי בְּשֵׁם שְׁפָרָה אֲדוּמָה הִיא עֲנֵן שֶׁל חוֹקָה, גִּיּוּרָה

(22 ראה לקו"ת שם ס, ג. ובכ"מ. 23) יל"ש ר"פ חוקת. 24) ב"ר פט"ז, ז. 25) יל"ש ר"פ חוקת. 26) רש"י ר"פ חוקת. (27 תנחומא נשא טז. ובכ"מ. 28) תניא פל"ו.

ש"פ שמיני, פרשת פרה ה'תשד"מ

ביאור בדרך אפשר

1 **יִשְׂרָאֵל (נִשְׁמֹת בְּגוֹפִים) לְמַעַלָּה, לְעוֹלָמוֹת עֲלִיּוֹנִים אֲלֵא הִיָּה**
 2 **וַיֵּרֶד ה' עַל הַר סִינַי**²⁹ **שְׂבָאֲרֵץ הַגְּשֵׁמִית, גִּילּוּי אֱלֹקוֹת בְּתַחְתּוֹנִים**
 3 **דְּוָקָא, וַיֵּתֶר עַל כֵּן וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית הַהָרִי**³⁰ **דְּוָקָא, כְּלוּמַר,**
 4 **לֹא זֶה בְּלִבְד שְׂבַמְתָּן תּוֹרָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא עָלוּ לְעוֹלָמוֹת עֲלִיּוֹנִים אֲלֵא שְׂבַחֲס**
 5 **לְהַר סִינַי הַגְּשָׁמִי עֲצֵמו לֹא עָלוּ אֶל הַהַר**
 6 **אֲלֵא עֲמְדוּ דְּוָקָא "בְּתַחְתִּית הַהַר", לִיד**
 7 **הַחֶלֶק הַתַּחְתּוֹן וְהַנְמוֹךְ שֶׁל הַהַר,**
 8 **וְדְוָקָא שֵׁם בְּמָקוֹם וּבְמַצֵּב הַכִּי נִמּוֹךְ**
 9 **וְהַכִּי נַחוּת, הִיָּה גִילּוּי אֱלֹקוֹת**
 10 **בְּצוּרָה הַכִּי גְבוּוּהָ וְהַכִּי נְעִלִית וְעִשְׂרַת**
 11 **הַדְּבָרוֹת מִתַּחֲלִיל בְּ"אֲנָכִי ה' אֱלֹקֶיךָ"**
 12 **בְּחִינַת אֲנָכִי, רֵאשִׁי תִּבּוֹת אֲנָא**
 13 **נִפְשֵׁי כְּתָבִית יְהִיבִית**³¹ **אֲנִי (אֵת)**
 14 **עֲצֵמִי כְּתָבִית נַתְחִי, הֵינּוּ שְׁהַקְדוּשׁ**
 15 **בְּרוּךְ הוּא כְּתָב וְנָתַן תּוֹרָה אֵת עֲצֵמו**
 16 **מִמֶּשׁ וְלֹא רַק הַתְּגַלּוּת וְהַאֲרָה כְּלִשְׁהִי**
 17 **מִמֶּנּוּ, הֵינּוּ שְׁדוּוּקָא אֶל תּוֹךְ הִירִידָה**
 18 **לְמַטָּה מִטָּה בִּיּוֹרָה הִיתָה הַהֲאֲרָה**
 19 **וְהַתְּגַלּוּת הַנְּעִלִית בִּיּוֹרָה.**
 20 **וּבְזָה יוֹבֵן הַתּוֹכֵן הַפְּנִימִי שֶׁל**
 21 **הַקְּשָׁר דְּחֻקַּת הַתּוֹרָה לְחֻקַּת**
 22 **הַפְּסָח, הַמּוּבָא לְעִיל מְדַבְּרֵי הַמְדַרְשׁ,**
 23 **כִּי מִתַּן-תּוֹרָה הוּא הַתַּכְּלִית**
 24 **הַמְטָרָה וְהַכּוּוֹנָה דִּיצִיאַת מְצָרִים,**
 25 **כְּמוֹ שְׂפָתוֹב**³² **דְּבַרְבֵּי ה' אֵל מֹשֶׁה**
 26 **כַּאֲשֶׁר נִתְּנָה לוֹ הַשְּׁלִיחוֹת לְהוֹצִיא אֵת**
 27 **בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִגְּלוֹת מְצָרִים בְּהוֹצִיאָךְ**
 28 **אֵת הָעָם מִמְּצָרִים תַּעֲבֹדוּן אֵת**
 29 **הָאֱלֹקִים עַל הָהָר הַזֶּה הַר סִינַי,**
 30 **הֵינּוּ מִתַּן תּוֹרָה. וּמִטְעָם זֶה, מֵאַחַר**
 31 **שֶׁגַם יִצִּיאַת מְצָרִים, כְּמוֹ פְּרָה אֲדוּמָה**
 32 **שֶׁמִּסְמַלְתָּ אֵת כְּלָלוֹת עֲבוֹדַת ה' עַל יַדִּי**
 33 **קִיּוּם הַמְּצוּוֹת, קִשְׁוֵרָה בְּמִתַּן תּוֹרָה**
 34 **שֶׁאִף הוּא מִסְמַל אֵת כְּלָלוֹת הַתּוֹרָה**
 35 **וְהַמְּצוּוֹת, הִנֵּה גַם בִּיצִיאַת**
 36 **מְצָרִים (בְּעִבּוּדָה דְּפָסַח שְׂבַח**
 37 **נִאֲמַר "חֻקַּת הַפָּסַח") הֵינּוּ ב' הַקְּוִיָּן הָאֲמוּרִים לְעִיל בְּכָלִלוֹת קִיּוּם הַמְּצוּוֹת**
 38 **דְּלְעִבְדָּה בְּמְצוּוֹת עִשָׂה וְלִשְׁמָרָה בְּמְצוּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, וְכִמְאָמַר**
 39 **רַבּוֹתֵינוּ ז"ל**³³ **עַל הַפָּסוּק**³⁴ **בּוֹ נִאֲמַר הַצִּיּוּי עַל קֶרֶבֶן פָּסַח לִפְנֵי**
 40 **הַיִּצִּיאָה מִמְּצָרִים מִשְׁכּוֹ וְקַחוּ לָכֶם צֹאן גֹּז', מִשְׁכּוֹ יְדִיכֶם**
 41 **הַתְּרַחֲקוּ מִעִבּוּדָה-זָּרָה, הֵינּוּ "לְשִׁמְרָה" בְּמְצוּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה וְקַחוּ לָכֶם**
 42 **מְצוֹת כּו'** "לְעַבְרָה" בְּמְצוּוֹת עִשָׂה.

ביאור בדרך אפשר

43 **וּבִיאוּרֵי**³⁵ **עֲנִין ב' הַקְּוִיָּן הַכְּלָלִים שְׂבַמְצוֹת פְּרָה אֲדוּמָה "סוּר"**
 44 **מִרַע" ו"עִשָׂה טוֹב" בְּעִבּוּדַת הָאֲדָם הַעֲבוּדָה הַרוּחָנִית הַפְּרִטִית שֶׁל כָּל**
 45 **יְהוּדִי, הִנֵּה שְׂרַפַת הַפְּרָה הִיא בְּאוֹפֵן כְּזֶה שְׂנִשְׂאָר מִמֶּנָּה רַק**
 46 **אֲפֹר בְּלִבְד, וְכִמְבּוּאָר בְּ"אֲגָרַת הַקֶּדֶשׁ"**³⁶ **שְׂבַסְפֵּר הַתְּנִיא (בְּעֲנִין)**
 47 **שְׂאָמַר אֲבָרְהָם אֲבִינוּ עַל עֲצֵמו,**
 48 **בְּרִיב עֲנוּתוֹתָנוּ, וְאֲנָכִי עֶפֶר**
 49 **וְאֲפֹר**³⁷ **דְּאֲפֹר הוּא מָה**
 50 **שְׂנִשְׂאָר רַק יְסוּד הָעֶפֶר מִכָּל**
 51 **ד' הַיְסוּדוֹת, שְׂזָהוּ עֲצָם**
 52 **מְצִיאוֹתוֹ שֶׁל הַדְּבַר הַנְּשַׂרְף, וְבִלְשׁוֹן**
 53 **רַבְּנֵי הוֹקֵן בְּ"אֲגָרַת הַקֶּדֶשׁ": "דְּכִמּוֹ**
 54 **שֶׁהָאֲפֹר הוּא מֵהוֹתוֹ וְעֲצֵמוֹתוֹ שֶׁל הָעֵץ**
 55 **הַנְּשַׂרְף שְׁהִיָּה מְרוּכָב מִד' יְסוּדוֹת אֵשׁ**
 56 **רוּחַ מִיָּם עֶפֶר, וְג' יְסוּדוֹת אֵשׁ מִיָּם רוּחַ**
 57 **חִלְפוּ וְהִלְכוּ לָהֶם וְכֹלּוּ בְּעֵשֶׂן הַמִּתְהוּוּהָ**
 58 **מֵהַרְכִּבְכֵן כְּנוּדַע יְסוּדוֹ הַד' שְׁהִיָּה בְּעֵץ**
 59 **שֶׁהוּא הָעֶפֶר שְׂכּוֹ הַיּוֹרֵד לְמַטָּה וְאִין**
 60 **הָאֵשׁ שׁוֹלֵטַת בּוֹ, הוּא הַנְּשִׂאָר קִיָּם**
 61 **וְהוּא הָאֲפֹר..." וּבְעִבּוּדַת הָאֲדָם**
 62 **הֵינּוּ שְׂמִכְטֵל עֲצֵמו בְּאוֹפֵן**
 63 **כְּזֶה שְׂנִשְׂאָר בּוֹ רַק עֲצָם**
 64 **מְצִיאוֹתוֹ, בְּדוּגְמַת הָאֲפֹר מִיְסוּד**
 65 **הָעֶפֶר שְׂנִשְׂאָר מֵהָעֵץ וְכֹל הַדְּבָרִים**
 66 **הַנּוֹסְפִים הַתְּכַסְלוּ לְחִלוּטֵין שֶׁהֵם**
 67 **בְּדוּגְמַת הַיְסוּדוֹת אֵשׁ מִיָּם רוּחַ שְׂכּוֹל**
 68 **בְּעֵשֶׂן דְּעֲנִינוּ שֶׁל עֲצָם**
 69 **מְצִיאוֹתוֹ שֶׁל הָאֲדָם הוּא מָה**
 70 **שְׂאֲנִי נְבָרָתִי לְשִׁמְשׁ אֵת**
 71 **קוֹנֵי**³⁸ **וְעִנִּין זֶה הוּא הָעֲצָם וְהַעֲיָקֵר**
 72 **שֶׁל מְצִיאוֹתוֹ וַיֵּתֶר עַל כֵּן לֹא רַק**
 73 **"לְשִׁמְשׁ אֵת קוֹנֵי", הֵינּוּ שִׁישׁ לוֹ אִיזוֹ**
 74 **שְׁהִיא מְצִיאוֹת מִשְׁלוֹ אֲלֵא הַשְּׂכּוּוֹנָה**
 75 **וְהַתְּכַלִּית שֶׁל כָּל הַמְּצִיאוֹת הַזֶּה הִיא**
 76 **לְשִׁמְשׁ אֵת קוֹנֵי אֲלֵא יִתִּירָה מִזּוֹ שְׂכֹל**
 77 **עֲנִינוּ וּמִטְרַתָּה הִיא לְעִמּוֹד לְשִׁרַת**
 78 **לִפְנֵי ה'**³⁹ **וְאִין לוֹ שֵׁם 'עֲמִידָה'**
 79 **וְעִנִּין אַחַר מִלְּבַד מִלִּיּוֹ הַכּוּוֹנָה וְהַתְּכַלִּית הוּא וְאִחֲרֵי-כֵן לְאַחַר שְׂרִיפַת**
 80 **הַפְּרָה שְׂעִינֵינָה בְּעִבּוּדָה הַרוּחָנִית שֶׁל הָאֲדָם הִיא הַבִּיטוּל שֶׁל הַיִּישׁוֹת הַעֲצֵמִית**
 81 **וְכֹל הַמְּצִיאוֹת הָאִישִׁית שְׂמִים אֵת הָאֲפֹר שְׂזָהוּ עָף עַל גְּבֵי מִים**
 82 **חַיִּים שְׂבִכְלִי, דְּעֲנִין זֶה לְפִי מִשְׁמַעוֹתוֹ בְּעִבּוּדַת הָאֲדָם מוֹרָה**
 83 **שְׂאֲחֲרֵי הַבִּיטוּל שֶׁל הַיִּישׁוֹת וְהַמְּצִיאוֹת שְׁלוֹ (סוּר מִרַע) הוּא**
 84 **מְקַיֵּם בְּפוּעַל ב"עִשָׂה טוֹב" אֵת תַּכְּלִית בְּרִיאָתוֹ, לְעִשׂוֹת לוֹ לְקַדּוֹשׁ**

(29 יתרו יט, כ. 30) שם יט, יז. (31) ראה שבת קה, א. (32) שמות ג, יב. (33) ראה פרש"י על הפסוק. (34) בא יב, כא. (35) ראה בכ"ז - לקו"ת שם. ד"ה הנ"ל תרע"ח. (36) סימן טו. (37) וירא יח, כז. (38) סוף קידושין. (39) ראה רמב"ם סוף הלי' שמיטה ויובל. וראה שיחת ש"פ נח ש.ז. ס"י, ובהערה שם.

ביאור בדרך אפשר

- 1 ברוך הוא דִּירָה בַּתְּחֻתוֹנִים, עַל-יְדֵי שְׁבִיטוֹלוֹ הוּא בְּאוֹפֶן
 2 דְּעֶבֶד מֶלֶךְ מֶלֶךְ⁴⁰ כְּלוּמֶר, יֵשׁ בִּיטוּל שְׁגוּרִים לְאִדָּם מִצַּב שֶׁל כִּיּוּן וּמוֹנֵעַ
 3 מִמֶּנּוּ לִפְעוּל וּלְעִשׂוֹת, אֲבָל הַבִּיטוּל לְאִלּוּקוֹת שָׁבוּ מְדוּבָר כִּאֲנִי פּוֹעֵל בְּאִדָּם אֵת
 4 הַהִיפֵךְ, שֶׁכֵּן יִפְעַל וַיַּעֲשֶׂה וַיִּמְלֵא אֵת הַשְּׁלִיחוֹת לְעִשׂוֹת אֵת הָעוֹלָם "דִּירָה"
 5 לְקֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּי זֶהוּ בִיטוּל
 6 בְּדוּגְמַת עֲנִיין "עֶבֶד מֶלֶךְ מֶלֶךְ".
 7 שֶׁהַעֲבֻדוֹת, בְּמוֹכֵן שֶׁל הַתְּבַטְלוֹת
 8 וְרִבִּיּוּקוֹת, אֵל הַמֶּלֶךְ, מוֹסִיפָה בְּעֶבֶד
 9 עֲנִיין וְגֹדוֹלָה, וְכַפִּי שְׂמוּבָא בְּפִירוּשׁ
 10 רַש"י עַל הַפְּסוּק הָאֵמֹר בַּתְּחִילת
 11 חוֹמֵשׁ דְּבָרִים "פָּנוּ וּסְעוּ לְכֶם... עַד
 12 הַנְּהַר הַגְּדוֹל נְהַר פָּרָת" – "מִפְּנֵי שְׂנוּכָר
 13 עִם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, קוֹרְאוּ גְּדוֹל. מִשֶּׁל
 14 הַדְּיוּט אֹמֵר עֶבֶד מֶלֶךְ מֶלֶךְ הַדְּבַק
 15 לְשַׁחֲוֹר [שָׂר] וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לָךְ [כֶּסֶם]
 16 שֶׁמִּשְׁתַּחֲוִיִּים לְשָׂר] קָרֵב לְגַבֵּי דַהֲיָא
 17 [מִשׁוּחַ בְּשִׁמּוֹן] וְאִידֵיהּ [וְהַשְּׂמֵן יֵהִיָּה גַם
 18 עִלְיָךְ]. וּבַפְּרָטִיּוֹת יוֹתֵר, עֲנִיין
 19 הַשְּׂרָפָה הַמִּשְׁמַעוֹת שֶׁל שְׂרִיפַת
 20 הַפָּרָה בְּעֻבּוֹדַת הָאִדָּם הוּא שְׂמִבְטָל
 21 לֹא רַק אֵת כְּלָלוֹת הַיִּישׁוֹת וְהַמִּצִּיאוֹת
 22 הַעֲצֻמִּית שֶׁלוֹ וְעוֹבֵד אֵת ה' מִתּוֹךְ
 23 בִּיטוּל אֵלָּא שְׂמִבְטָל לְגַמְרֵי וְשׁוֹרְףָּ
 24 אֵת כָּל הַדְּבָרִים הַבְּלִתִּי-
 25 רְצוּיִים שְׂבִנְפֵשׁ הַבְּהֻמִּית, עַד
 26 שְׂנִשְׂאָר רַק הַכֶּחַס הַמִּתְאַוָּה⁴¹,
 27 כְּמִבּוּאָר בַּחֲסִידוֹת שְׂבַעֲצֵם גַּם הַנֶּפֶשׁ
 28 הַבְּהֻמִּית שְׂאֵף הִיא נִבְרָאָה עַל יְדֵי
 29 הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵינְנָה רַעָה בְּעַצֵּם
 30 מִהוֹתָה אֵלָּא כּוֹחַ הַמִּתְאַוָּה שְׂאֵם הוּא
 31 נוֹטָה לְהִיפֵךְ הַקֹּדֶשׁ הָרִי הוּא נֶפֶשׁ
 32 בְּהֻמִּית וַיִּצַר הָרַע, אֲבָל אִם מִבְטָלִים אֵת הַדְּבָרִים הַבְּלִתִּי רְצוּיִים וְאֵת הַנְּטִיָּה
 33 לְכִיּוּן שֶׁל הִיפֵךְ רְצוֹן ה' וְנִשְׂאָר כּוֹחַ הַמִּתְאַוָּה לְבָדוּ, נִיתָן לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ עֲצֻמוֹ
 34 לְקֹדֶשׁ, וְסֹדֵר הַעֲבֻדָּה הוּא שְׂתַחֲלִיָּה הָאִדָּם מִבְטָל וְשׁוֹרְףָּ אֵת הַדְּבָרִים
 35 הַבְּלִתִּי רְצוּיִים וְאַחֲרֵיכֶן מְהַפְּכֵוּ אֵת הַכּוֹחַ הַמִּתְאַוָּה מִהִיפֵךְ הַקֹּדֶשׁ
- בִּיאור בדרך אפשר
 36 לְקֹדֶשׁ עַל-יְדֵי שְׂמִעְרָבוֹ עִם ה' מִיָּמִים חַיִּים הַטְּהוּרִים.
 37 וְהִנֵּה עַל-יְדֵי קְרִיאַת פְּרָשַׁת פְּרָה בַּתּוֹרָה, כְּפִי שְׁעוּשִׁים מִיְּדֵי שֵׁנָה
 38 בְּשִׁבְתָּ פִּרְשַׁת פָּרָה כְּתוּכוֹת לְהִיטֵהָ לְקִרְאָתָהּ חֵג הַפֶּסַח הַמִּתְקָרֵב עַל-יְדֵי-
 39 זֶה גּוֹפָא עַל יְדֵי הַקְּרִיאָה עֲצֻמָּה, גַּם אִם לְמַעֲשֶׂה עֲדִיין לֹא עוֹשִׂים פָּרָה
 40 אֲדוּמָה בְּפוּעַל, מִמְּהָרִים אֵת סִיּוּם
 41 וְקִיּוּם תְּכִלִּית הַפְּנוּהַ דְּעִשִׂית
 42 לוֹ יִתְבַּרֵךְ דִּירָה בַּתְּחֻתוֹנִים,
 43 בְּב' הַקְּוִיין דְּלְעֶבְדָּה וּלְשִׂמְרָה,
 44 שְׂכִמְבוּאָר לְעִיל בְּאִרְיֻכּוֹת, הַפָּרָה
 45 הָאֲדוּמָה מִסְמֵלָת אֵת כָּל זֶה
 46 וּמְקִרְיַאת פְּרָשַׁת פְּרָה בְּאִים
 47 מִיָּד (בְּלִי הַפְּסָק) לְקִרְיַאת
 48 פְּרָשַׁת הַחֹדֶשׁ, פְּרָשַׁת פְּסָח,
 49 שְׁעִינֵינוּ חֲרוֹת וְגֹאֲלָה וְעַד שְׂזוּכִים
 50 בְּקָרוֹב מִמֶּשׁ שְׂיִתְגַּלָּה אֶפְרַיִם
 51 הַפָּרָה שֶׁל מֹשֶׁה שְׂהוּא קָיָם
 52 לְדוֹרוֹת⁴² כְּדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ ז"ל
 53 בְּמִשְׁנַה שְׂחָלַק מֵאִפְרַיִם הַפָּרָה הָרִאשׁוֹנָה
 54 שְׁעִשָּׂה מֹשֶׁה רִבִּינוּ בְּמִדְבַר נוֹתֵר
 55 לְמִשְׁמֵרָת וּמִמְּנֹנֵה מִהַנּוֹתֵר מֵאִפְרַיִם זֶה
 56 הָיָו מְעָרְבִין בְּכָל פְּרָה וּפְרָה,
 57 עַד שְׂזוּכִים לְגֹאֲלָה הָאֲמִיתִית
 58 וְהַשְּׂלָמָה דְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן יֵהִיוּ
 59 עֲמָנֵנוּ⁴³, וּמֹשֶׁה רִבֵּנוּ בְּעַצְמוֹ,
 60 שְׁעִשָּׂה אֵת הַפָּרָה הָרִאשׁוֹנָה יַעֲשֶׂה
 61 גַּם אֵת הַפָּרָה הָעֲשִׂירִית⁴⁴,
 62 בְּכַנְיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׂלִישִׁי,
 63 וְכַאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֵת הַפָּרָה שׁוֹב כָּל בְּנֵי
 64 יִשְׂרָאֵל יִיטְהַרוּ וְיִקְרְבוּ בְּנֵי מֹה
 65 שְׂכָתוֹב⁴⁵ כְּדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ ז"ל
 66 בְּמִשְׁנַה אֲשֶׁרִיכֶם מֵאוֹשְׁרִים אִתֶּם
 67 יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי מִי אִתֶּם מִטְהַרִּין וּמִי⁴⁶ מִטְהַר אֶתְכֶם אֲבִיכֶם
 68 שְׂבִשְׂמִים, וְיִקְרְבוּ הַיְעוּד הַנִּבְּוָאִי אֲוֹדוֹת הַגֹּאֲלָה הַשְּׁלִימָה וְאֵת רוּחַ
 69 הַטְּוִימָאָה אֲעִבִיר מִן הָאֲרֶז⁴⁷, וְלֹא תִהְיֶה שׁוֹם מִצִּיאוֹת שְׂאִינָה שֶׁל
 70 קְדוּשָׁה בְּמִתְהַרָּה בְּיָמֵינוּ מִמֶּשׁ.

(40) ראה רש"י דברים א, ז. ובכ"מ. (41) ראה סד"ה הנ"ל תרע"ח. ובכ"מ. (42) ראה משנה ותוספתא פרה ספ"ג. (43) ראה יומא ה, ב. (44) ראה פרה פ"ג מ"ה. (45) ראה יל"ר ר"פ חוקת. רמב"ם הל' פרה אדומה ספ"ג. וראה משנה סוף יומא (פה, ב). (46) ראה לקו"ש חיי"ז ע' 184 הערה 25. (47) זכרי' יג, ב.